

ДО 75-РІЧЧЯ І.Г. ЧЕРВАНЬОВА

17 квітня 2012 р. виповнилося 75 років **Ігорю Григоровичу Черваньову** – відомому українському геоморфологу, фізико-географу і ландшафтознавцю, доктору технічних наук, професору кафедри фізичної географії та картографії, заслуженому професору Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Народився Ігор Григорович у м. Вовчанськ Харківської області. У 1955 р. закінчив Вовчанське педагогічне училище, в 1960 р. – географічний факультет Харківського державного університету імені Максима Горького.

Зі студентських років він розпочав науково-дослідницьку роботу: під керівництвом професора П. В. Ковальова протягом трьох років досліджував сучасне й давнє зледеніння Центрального Кавказу в складі високогірної гляціологічної експедиції університету за програмою II Міжнародного Геофізичного року.

З 1962 р. – викладач кафедри загальної фізичної географії і картографії Харківського державного університету, з яким пов'язаний увесь наступний його 50-річний науково-педагогічний шлях (професор, завідувач кафедри географічного моніторингу і охорони природи).

Особистий науковий доробок І.Г. Черваньова стосується декількох напрямів – землезнавства та глобальної екології, геоморфології і палеогеографії, раціонального природокористування, а останнім часом – територіального менеджменту, альтернативної енергетики та геоекології. Він є одним із відомих представників Харківської геоморфологічної школи, серед сучасних напрямів якої – розроблення нової парадигми флювіальної геоморфології. У доробку вченого близько 280 наукових праць, навчально-наукових видань.

Ігор Григорович був відповідальним виконавцем структурно-геоморфологічних пошукувань перспективних на нафту й газ структур на теренах Північного Волино-Поділля, за матеріалами досліджень захистив кандидатську дисертацію «Структурний аналіз рельєфу басейну ріки Стир» (1968). У 1969 р. розпочав піонерні дослідження з геоморфологічного моделювання та структурного аналізу газового родовища Медвеже (Західний Сибір), чим було започатковано новий (у масштабах колишнього СРСР) науковий напрям нафтогазової палеогеоморфології. За ці дослідження удостоєний звання лауреата Всесоюзного наукового товариства нафтовиків ім. І. Губкіна (1975) і звання «Винахідник СРСР» (1982).

У 1979 р. І.Г. Черваньов захистив докторську дисертацію «Структурний аналіз рельєфу», яка поклала початок новому напрямку вивчення сучасного й похованого рельєфу, що є важливим для створення цифрових моделей рельєфу та ефективного застосування їх у цивільній і військовій справах. З 1984 р. – професор.

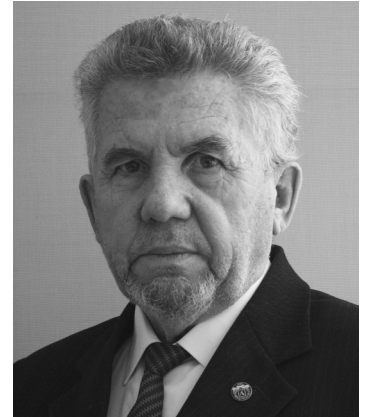
Наприкінці 90-х рр. І.Г. Черваньов очолив дослідження потенціалу альтернативної енергетики України. Був координатором міжнародного проекту Темпус-Тасіс «Розвиток енергетики, що зберігає довкілля (2001-2004 рр.)», а в 2011 р. в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна був відкритий Українсько-німецький центр альтернативної енергетики та енергозбереження.

Напрямки наукових досліджень професора І.Г. Черваньова набули поглибленого творчого розвитку в роботах його учнів. Ними захищено 3 докторські та 33 кандидатські дисертації, з них 10 аспірантами із зарубіжних країн.

Як співавтор підручника «Землезнавство» удостоєний Державної премії України у галузі науки і техніки (2004). У 2008 р. отримав почесне звання Заслужений діяч науки і техніки України; його обрано почесним членом Українського географічного товариства, є членом редколегії «Українського географічного журналу».

Наукова громадськість, колеги та учні з особливою теплотою та повагою відзначили цей ювілей вченого та педагога, який зробив значний внесок у теорію та практику географічної науки. Ігор Григорович здобув заслужений авторитет надзвичайно обізнаного, компетентного та вимогливого фахівця.

Щиро вітаємо ювіляра, зичимо міцного здоров'я, нових наукових звершень, невичерпної енергії, світлого людського щастя!

Колектив геолого-географічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
Колектив Інституту географії НАН України
Редколегія «Українського географічного журналу»